

підготовки до змагань, так і для поточного контролю, оцінки тренувальних навантажень.

Залежно від мети, яку ставить перед собою дослідник, має сенс внесення відповідних змін до прогностичної таблиці, тобто кількості використаних методик. Так, на етапах попереднього прогнозу має сенс проведення розширеного антропометричного дослідження, аналізу гоніометричних показників суглобів кінцівок, психофізіологічного дослідження і визначення реакції на стандартні навантаження. Це дає тренеру максимальну інформацію про функціональний стан спортсмена, дозволяє визначити його перспективність і, при необхідності, внести індивідуальні корективи в програму підготовки.

При поточному прогнозі, оцінці правильності побудови тренувань найбільше значення має толерантність до фізичних навантажень, тому цей прогноз може базуватися на стандартному ергометричному і біомеханічному дослідженні. А прогноз змагальної успішності вимагає комплексної оцінки із застосуванням усіх груп критеріїв.

Таким чином, використання послідовного аналізу за Вальдом дозволяє істотно підвищити ефективність прогнозування в спорті, прикладом чого є здійсненні дослідження та розроблені методики. Розроблені методики є простим, інформативним та об'єктивним інструментом контролю та керування станом атлетів зазначених видів спорту. Визначення використаних показників достатньо просто і доступно. Це дозволяє зробити висновок щодо наочності, доступності й фінансової доцільності проведення прогнозу.

Література:

1. Huang C, Shen W. Characters and development tendency analysis on sports prediction scientific research papers in China. Proceedings 2011 International Conference on Human Health and Biomedical Engineering, HHBE. 2011:814-9. <https://doi.org/10.1109/HHBE.2011.6028952>
2. Gubler EV. Information in pathology, clinical medicine and pediatry. Leningrad; 1990. (in Russian).
3. Podrigalo L. V., Galashko M. N, Iermakov S. S, Rovnaya O. A. Prognostication of successfulness in arm-wrestling on the base of morphological functional indicators' analysis. Physical education of students, 2017;1:46–51. doi:10.15561/20755279.2017.0108
4. Volodchenko A. A, Podrigalo L. V., Rovnaya O. A, Podavalenko O. V. The prediction of success in kickboxing based on the analysis of morphofunctional, physiological, biomechanical and psychophysiological indicators. Physical education of students, 2018;22(1):51–56. doi:10.15561/20755279.2018.0108.
5. Podrihalo, O. ; Podrigalo, L. ; Jagiełło, W. ; Iermakov, S. ; Yermakova, T. Substantiation of Methods for Predicting Success in Artistic Swimming. Int. J. Environ. Res. Public Health 2021, 18, 8739. <https://doi.org/10.3390/ijerph18168739>

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ПОСЛУГ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ВПО В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Александренко Г. Д., Бастирева Є. І.

Національний університет "Кієво-Могилянська академія", м. Київ

Вступ. Доступність послуг охорони здоров'я, своєчасне забезпечення населення ліками та медикаментами, можливість мати в постійному доступі

інформацію про заклади охорони здоров'я є серед основних потреб суспільства. Люди потребують того, щоб бути на зв'язку з лікарем та отримувати необхідні консультаційні поради, аби контролювати свій стан здоров'я.

Зараз Україна перебуває у воєнному стані через агресивне вторгнення Російської Федерації на її землі, що, безумовно, ускладнило роботу усіх сфер охорони здоров'я.

Метою нашого дослідження є обґрунтування ефективності диджиталізації послуг охорони здоров'я для підвищення їх доступності в умовах воєнного стану.

Об'єктом нашого дослідження виступає диджиталізація послуг охорони здоров'я.

Предметом дослідження є огляд діджитал-інструментів та оцінка їх ефективності щодо доступності медичних послуг в умовах війни.

Актуальність нашого дослідження полягає у висвітленні проблематики доступності послуг охорони здоров'я у воєнний час та знаходження шляхів розв'язання даної задачі. У зв'язку із внутрішньою міграцією населення, громадяни стискаються із труднощами з логістичною та територіальною орієнтацією. ВПО потребують психологічної та соціальної підтримки, постійного доступу до консультаційних та інформаційних ресурсів.

Сфера охорони здоров'я в умовах війни вимагає новітніх підходів щодо розширення інструментів для інформування про доступність послуг. Зокрема, це використання додатків, вебтехнологій, соціальних мереж, чат-ботів та інших діджитал-інструментів.

Згідно з метою нами виділені наступні завдання:

1. Огляд проблематики щодо доступності послуг охорони здоров'я в умовах війни в Україні;

2. Висвітлення наявного досвіду використання діджитал-інструментів для підвищення доступності послуг охорони здоров'я в умовах війни в Україні;

3. Оцінка ефективності інструментів діджитал на прикладі чат-бота щодо забезпечення безперервності АРТ для ВІЛ інфікованих людей, які опинилися в умовах недоступності медичних послуг.

Під час проведення дослідження нами були використані наступні методи: вивчення та аналіз літератури, узагальнення, порівняння різних поглядів на досліджувану проблему.

Основний зміст. З початку запровадження воєнного стану в Україні нараховується близько 7 млн внутрішньо переміщених осіб [1, с. 1].

Через масові внутрішні міграції українське населення стискається з безліч бар'єрами щодо доступу до різних сфер і послуг громадського забезпечення, одним з яких є доступність послуг охорони здоров'я.

Через активні бойові дії, постраждалих людей та високий потік поранених бійців діяльність сфери охорони здоров'я зміщується на важкі випадки, що своєю чергою викликає перевантаження екстреної та вторинної ланки й концентрацію меншої уваги до раннього виявлення хвороб та профілактики. Ускладняється допомога ВПО з туберкульозом, ВІЛ, цукровим діабетом, гепатитом та іншими інфекційними хворобами, а саме неперервність надання допомоги щодо доступності та отриманні профілактичних консультацій та інших послуг охорони здоров'я

Знаходження ВПО у незнайомих для них населених пунктах викликає бар'єри щодо своєчасного знаходження необхідної інформації та погіршує

пошук пунктів отримання послуг охорони здоров'я. Українські громадяни під час воєнного стану потребують можливостей швидкого знаходження необхідних каналів зв'язку та перевіреної інформації.

ВПО у період воєнного стану потребують психологічної та психосоціальної допомоги [2, с. 8]. Українські громадяни наразі втрачають свої домівки, майно, минуле життя, близьких та рідних людей. МОЗ оприлюднили результати дослідження психологічного стану українців під час війни. Більшість опитаних (понад 90 %) мають прояви хоча б одного з симптомів посттравматичного стресового розладу, а більше половини (57 %) перебувають у зоні ризику розвитку посттравматичного стресового розладу [3].

З початком війни система охорони здоров'я України стикнулася зі складними викликами до яких треба було стрімко адаптуватися. Потреба у швидкій адаптації в непередбачуваних умовах прискорило процеси діджиталізації в охороні здоров'я, як на загально національному, так і на регіональних рівнях. Зокрема, можна виділити роль громади та населення України, які за власною ініціативою не тільки долучалися, а й створювали власні ефективні діджитал-інструменти, направлені на інформування та підвищення доступності послуг охорони здоров'я.

У зв'язку зі значними змінами в графіку роботи аптек та внутрішніми міграціями громадян, виникла потреба щодо електронного формування мап, задля інформування людей щодо найближчих пунктів отримання тієї чи іншої послуги та інформації за ними. Прикладом швидкого реагування було створення Департаментом інформаційно-комунікаційних технологій КМДА мапи аптек, яка також була доступна в додатку “Київ Цифровий”. Мапа, станом на вересень 2022 має більше ніж 2 мільйони переглядів [4].

Чати, групи, соціальні мережі та інші канали комунікації завжди були джерелом зручного отримання та поширення інформації. У зв'язку із війною, ці цифрові інструменти набули більшого значення через мінімальну потребу в ресурсах і легкість використання, зокрема популярним стало використання Telegram [5]. Так, стали швидко поширюватися групи обміну ліками [6], групи безоплатної психологічної допомоги українцям під час війни [7], канали для надання оперативної інформації онкохворим людям [8].

Веб-платформи - це зручний спосіб поширення інформації, консультаційних послуг, записів до лікаря та інших функцій пошуку, доступ до яких можна легко отримати маючи лише постійне з'єднання з інтернет. Ми можемо навести приклад такого проєкту, як “ВзаємоДія”, платформа якого створена для швидкого та легкого знаходження інформації щодо послуг охорони здоров'я [9]. Онлайн проєкт “LikaSupport” майже за 3 місяці силами лікарів-волонтерів надав 247 індивідуальних безоплатних онлайн-консультацій українцям [10].

У зв'язку із розвитком месенджерів, успішним на наш погляд став розвиток чат-ботів, алгоритми яких забезпечують функціональність і можливість швидко інформувати громадян щодо їх потреб. З початку війни розпочав працювати чат-бот для швидкого пошуку лікаря по своєму запиту, який залучив понад 2000 лікарів і який щодня надає допомогу більше ніж 150 українцям [11]. Було запущено медичний бот “Турбота”, який безкоштовно допомагає знайти лікарів для громадян [12], та автоматизований бот помічник для надання першої домедичної допомоги [13].

Окремо можна зазначити проекти, які поєднують різні діджитал-інструменти для ефективної роботи. Одним з успішних прикладів став сервіс #HelpNow, що забезпечує роботу вебсторінки, різних каналів комунікації, “Хабів”, інструментів телемедицини та чат-боту, який допомагає отримати низку послуг в охороні здоров'я [14].

Для оцінки ефективності доступності послуг охорони здоров'я ми розглянули результати чат-боту “АРТпоруц” [15], який було розроблено в умовах воєнного стану, як негайна відповідь на виклики пов'язані із війною.

Люди, які потребують регулярного приймання АРТ та вимагають своєчасного забезпечення інформацією щодо їх проблематики отримали якісне постачання консультаційного оснащення.

Чат-бот “АРТпоруц” відповідає на найпоширеніші питання та спрямовує до медичного закладу на базі якого можна отримати антиретровірусну терапію, або іншу медичну допомогу.

Алгоритм бота побудований таким чином, що він здійснює якісний пошук, розраховуючи, параметри користувача для пошуку найближчого медичного закладу, що працює.

За результатами майже пів року роботи, чат-ботом скористалося 2360 користувачів, з яких 1100 повідомили, що знаходилися в Україні, з них 360 не вдома. 245 користувачів зазначили, що здобули інформацію про те як отримати лікування в Україні під час війни, а також скористалися пошуком і отримали контакти та іншу детальну інформацію щодо найближчого до них медичного закладу. 46 % користувачів повернулися до чат-бота для повідомлення, що завдяки отриманій інформації вони успішно отримали лікування.

Висновки.

1. Таким чином, через бойові дії та масові внутрішні міграції, українське населення стискається з низкою бар'єрів щодо доступу до послуг охорони здоров'я. Пошкоджена інфраструктура ускладнює, а деяких випадків унеможливило логістику. Вимушено переміщені особи мають більшу потребу в адаптації, психологічній підтримці та інформаційному супроводженні щодо отримання послуг охорони здоров'я;

2. Наявний досвід використання діджитал-інструментів для підвищення доступності послуг охорони здоров'я, показав що українському суспільству не тільки вдалося успішно адаптувати наявні діджитал-інструменти в умовах війни, а й успішно розробити нові та підтримати їх сталість. Це стосується як державного сектору, так й на рівні громад;

3. Оцінка продуктивності діджитал-інструмента, який працює саме зараз, показала, що використання чат-ботів для підвищення доступності є життєво важливим для лікування людей що живуть з ВІЛ. Аналіз продемонстрував, що 32 % користувачів є ВПО і більше ніж 65 % з них скористалися функцією пошуку та знайшли найближчий медичний заклад за допомогою чат-бота.

Література:

1. Звіт про внутрішнє переміщення в Україні. 2022. № 8. С. 1.
2. Можливості та перешкоди на шляху демократичного переходу України. 2022. С. 8.
3. <https://moz.gov.ua/article/news/v-ukraini-prezentuvali-rezultati-pershogo-z-pochatku-povnomashtabnoi-vijni-doslidzhennja-psiholochnogo-stanu-naselelnja-->

4. <https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1dDKrnjMJs3vcFfoE77CVYV-X2tF9jzeZ&ll=50.4101800813281%2C30.56900678859299&z=13>
5. <https://speka.media/rosiiska-agresiya/za-cas-povnomasstabnoyi-viini-ukrayincicastise-koristuyutsya-zastosunkom-telegram-9ezl19>
6. Телеграм група «Обмін ліками Київ» <https://t.me/kievtabletki>
7. Телеграм група «СвітлоЧат» https://t.me/PsihologDopomogaWarInUa_2022
8. Телеграм канал «БФ Inspirationfamilysupport» <https://t.me/onkosupportua>
9. <https://viyna.net>
10. <https://likar.support>
11. Чат-бот «Пошук лікаря» https://t.me/MedicalForUA_bot
12. Чат-бот «Турбота» <https://t.me/Doc2rbot>
13. Чат-бот «Перша домедична допомога» <https://t.me/FirstAidRobot>
14. <https://helpnow.aph.org.ua/about-project/>
15. Чат-бот “АРТпоруч” https://t.me/HIV_AIDS_bot

ТРАНСФОРМАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ МЕДИЧНОЇ СТАТИСТИКИ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ РЕФОРМУВАННЯ СИТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД

Литвинова Л. О., Артемчук Л. І., Гречишкіна Н. В.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ

На сьогоднішній день в Україні відсутні якісні стандарти збору статистичної інформації, а до офіційних статистичних показників існує певна недовіра. З іншого боку, багато інформації, яка збирається, в подальшому не використовується [1].

В рамках реформування системи охорони здоров'я України у 2018 році відбулася реформа державної офіційної медичної статистики, змістом якої було скорочення деяких форм первинної облікової документації, насамперед, «Талону для реєстрації заключних (уточнених) діагнозів» та «Талону амбулаторного пацієнта». Це скасування мало на меті полегшення роботи лікарів, звільнення їх від зайвої паперової роботи та стало кроком до переходу на електронний документооблік. Одночасно значно трансформувалась звітність, що стосується здоров'я населення та діяльності закладів охорони здоров'я. Останній повноцінний загальнодоступний звіт, що містить найбільш повну інформацію, можна знайти на сайті Центру медичної статистики МОЗ України за 2017 рік. Основні показники здоров'я населення також вже не оновлюються на сайті Державної служби статистики України. Електронна база даних «Здоров'я для всіх» Україна також останній раз поновлювалась у 2017 році. У 2018 році було реорганізовано «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України» (він став підрозділом Центру громадського здоров'я), який щорічно видавав «Національну щорічну доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України». Одним з важливих джерел інформації залишається Центр громадського здоров'я, але традиційно їх офіційна статистика стосується здебільшого інфекційної захворюваності (туберкульоз, ВІЛ/СНІД, COVID-19). Доступними наразі є демографічні дані щодо природного руху населення (з сайту Державної служби статистики України).

Основним джерелом офіційної інформації про здоров'я населення та про діяльність закладів охорони здоров'я України є Центр медичної статистики